

Ledenraadslid Arie Hulsteijn wil zijn kwaliteiten benutten voor gepensioneerden

Verwacht in 2021:
15 digitale evenementen

Update
commissie Pensioenen

Voorwoord

Kerst In coronatijd

Als ik dit artikel schrijf is het 22 oktober. Nederland is in de ban van corona.

Het risiconiveau is "zeer ernstig". We zijn nog één stadium verwijderd van een lockdown. Op dit moment nemen de besmettingen minder snel toe, hopelijk zet die ontwikkeling door en krijgen we

een ommekeer. Nu dit blad in de digitale of fysieke brievenbus valt vlak voor de kerstdagen, weet je of we inmiddels op een lager risiconiveau zitten volgens de routekaart. Om de kerstdagen zonder thuisbezoek beperkingen te kunnen vieren zou het risiconiveau naar "waakzaam" moeten gaan.

Als bestuur van VO-ING gunnen wij jou dat van harte. Iedereen heeft een zwaar jaar achter de rug of je nu werkzaam bent op de arbeidsmarkt, zelfstandige bent of gepensioneerd. Persoonlijke contacten zijn een stuk minder frequent en bij veel ondernemers viel een (groot) deel van de omzet weg.

Helaas hebben wij onze fysieke activiteiten in maart stop moeten zetten. Maar gelukkig is een aantal leden op het idee gekomen om dan digitale activiteiten te gaan organiseren. Je kunt er veel meer over lezen in dit magazine. Op deze wijze kunnen wij toch contact onderhouden en in een informatiebehoefte voorzien.

In "gewone" jaren organiseren we jaarlijks tussen de 30 en 40 rayonbijeenkomsten. Het afgelopen jaar is dat nagenoeg allemaal weggefallen. We hebben dan ook minder kosten dit jaar. In overleg met de ledenraad hebben we besloten de contributie voor 2021 (eenmalig) met vijf euro te verlagen. Misschien een bescheiden bedrag, maar het is wel 20% van onze contributie inkomsten.

Laten we verder hoopvol naar de toekomst kijken en met nieuwe energie het nieuwe jaar ingaan. Het is belangrijk om te benadrukken wat er nog wel mogelijk is in de anderhalvemeter-samenleving in plaats van te benoemen wat we allemaal gemist hebben dit jaar. Het herstel na een crisis kan heel snel gaan, zo is in het verleden te zien geweest. We gaan daar in 2021 het begin van zien. Ik wens je fijne kerstdagen toe en vooral een gezond 2021!

Age Knossen, voorzitter

Inhoud:

3 UW BELANG

- › Pensioenen: Twee onderwerpen in de pensioenpan
- › PFI-VO: Wat staat er op de agenda van het PFI-VO?
- › SEB: Aantrekkelijke korting op zorgverzekering Zilveren Kruis
- › SEB: Een praatje? ONVZ staat voor u klaar

2 LEDEN IN VERBINDING

- › Nieuw beleid voor digitale evenementen
- › Nieuwe en overleden leden

4 OUD-COLLEGA

- › Robbert Goedhart van bank naar laadpaal

6 VERENIGINGSNIEUWS

- › Online bridgecompetitie
- › Vacature ledenraadlid rayon West

- › Oud-ING-directeur Wim Scherpenhuijsen Rom overleden

6 RUBRIEKEN

- › Uit het archief: Sinterklaas in bedrijf
- › Mijn drive: De passie van Arie Hulsteijn
- › Column ING-econoom Marieke Blom
- › Patricia Hartog sponsort met zus Indiaas dorp

Marieke Blom

Missionarissen van de digitale bijeenkomsten

“Niet fysieke evenementen vervangen door online.”

Met de uitbraak van de corona-epidemie kwam abrupt een einde aan allerlei bijeenkomsten. Maar al snel bleek dat veel onderlinge communicatie ook online mogelijk is. Met Zoom en MS Teams werden dit najaar de eerste digitale bijeenkomsten georganiseerd. Was getekend Joop Teunissen van Manen en Frank Sukel van de werkgroep Leden in verbinding. Gaat er meer uit hun digitale koker komen?

Joop Teunissen van Manen (62) en Frank Sukel (64) zagen met de komst van corona een aanleiding om een digitale invulling te geven aan 'hun' commissie Leden in verbinding (LIV). Overal ter wereld waren mensen door de lockdown aan huis en pc gekluisterd en ze leerden velen videobellen en online vergaderen. Joop: "Vanuit de commissie LIV is een landelijke werkgroep ontstaan. Het idee is om er commissie Digitaal van te maken voor digitale activiteiten van de vereniging. Wij zijn kwartiermakers." De landelijke bijeenkomsten van LIV waren gericht op gepensioneerden en werkende leden. Joop: "Dat waren er zo'n 70 in 2019 waarvan meer dan de helft binnen een dag was uitverkocht. De informatieve bijeenkomsten liepen altijd wat minder snel vol dan de uitstapjes en persoonlijke ontmoetingen."

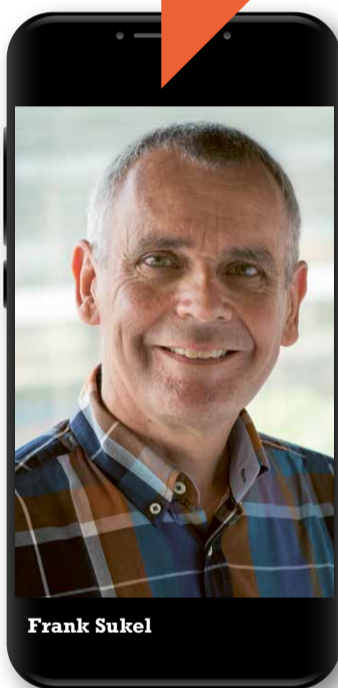
En toen kwam corona...

Joop: "Met MS Teams en Zoom en andere toepassingen bleek er belangstelling te zijn voor interactieve en levendige ledenbijeenkomsten online. Ook online kun je met elkaar in verbinding blijven, naast de andere media zoals het magazine."

Worden alle evenementen voortaan online?

Joop: "Welnee. We selecteren nu bijeenkomsten die zich lenen voor onlinekanalen. Je kan niet fysieke evenementen zomaar vervangen door digitale. Als het meer om informatieoverdracht gaat dan om het sociale ontmoeten, zijn digitale bijeenkomsten wel een goed alternatief. We denken dat als we in ons land corona onder controle krijgen, we de digitale evenementen blijven organiseren. Naast alle andere fysieke bijeenkomsten. Hopelijk kunnen we die volgend jaar hervatten. Want het blijft de bedoeling om elkaar fysiek te ontmoeten."

“... digitaal geloof prediken.”

Frank Sukel

Frank: "Digitale bijeenkomsten zijn een welkome aanvulling. Denk aan de voordelen voor wie geen lange reizen wil maken, slecht ter been is of die om een andere reden de deur niet uit kan of wil."

Wat waren de ervaringen tot nu toe?

Joop: In oktober en november staan online informatiebijeenkomsten over het levenstestament op de agenda, zie vo-ing.nl. Die in oktober, 's ochtends, waren snel vol. Er is een maximum van 25 deelnemers om praktische redenen. De meer inhoudelijke on-

derdelen van de avond – wat is een levenstestament en waartoe dient het – hebben we tevoren opgenomen; er zijn filmpjes van gemaakt. Zulke opnames zijn heel makkelijk voor de volgende bijeenkomsten zodat we dan minder voorbereiding hebben." Frank: "Door de bijeenkomst vaker te organiseren, bereiken we makkelijker veel mensen. Wel moet er steeds iemand modereren. Er is ook wel veel werk aan het maken van de filmpjes met beeld en geluid. In de harden software daarvoor heeft de vereniging geïnvesteerd zodat we met goede kwaliteit werken."

Komen er meer digitale bijeenkomsten?

"Ja, we gaan het aantal opschroeven. Online acht herhalingen is immers betaalbaarder en makkelijker dan acht keer eenzelfde zaaltje met kopjes koffie. Voor informatieoverdracht over pensioenen en financiële informatie zijn de bijeenkomsten gratis." Frank: "Het is de roeping van de vereniging om bijvoorbeeld iets over pensioenen en ziektekosten te vertellen. Dat zit in de jaarlijkse contributie. Maar een training of een cursus over kunst of films niet. Daaraan zijn wel kosten verbonden."

En concreet?

"We gaan jaarlijks circa vijftien verschillende online themabijeenkomsten organiseren", aldus Joop, "bijeenkomsten over hypotheek, pensioenen, ziekteverzekeringen en dus onderwerpen die financieel gerelateerd zijn en die aansluiten bij de behoefte van de leden. Net als belangenbehartiging rond pensioen en updates in het nieuwe pensioenstelsel."

"Verder denken we aan entertainment, dus bijvoorbeeld quizen", zegt Frank, "maar je kan ook denken aan 'In gesprek met... de voorzitter' of over andere onderwerpen interactief communiceren met elkaar."

"We denken verder aan een archief met de films van de bijeenkomsten, zeg maar een eigen 'uitzending gemist'. En we zouden fysieke bijeenkomsten kunnen gaan openen voor wie er niet bij kon zijn. We zitten nog in de fase van het verkennen aldus", aldus Joop.

Wat wordt jullie taak als werkgroep?

"Dat gaat over een combinatie van zelf lan-

Joop Teunissen van Manen

delijke online bijeenkomsten organiseren én de regionale activiteitenteams faciliteren om dit voor hun achterban te doen", aldus Joop, "de kern blijft steeds informatieverstrekking over het relevante veld waarin de vereniging opereert. Daarnaast kun je denken aan amusement, bijvoorbeeld een quiz met prijzen. Dat zijn wat luchtiger onderwerpen. Ik denk dat heel wat leden gaan meedoen. Zeg maar bingo-online." Of lezingen over een onderwerp, zoals over de nieuwe historische boeken over ING bank", zegt Frank.

Wat is de volgende stap?

"Nu experimenteren we live en we leren snel", aldus Joop, "in 2021 bieden we een volwaardig programma met onderwerpen. Iedere week iets, is het streven. Als commissie organiseren we zelf iets of we faciliteren iets voor de regio's en de andere commissies."

Frank: "Digitale middelen zijn voor ieder in de vereniging die ervan gebruik wil gaan maken." "Het gaat er nu om het digitale bewustzijn in de vereniging wakker te krijgen", aldus Joop. Frank lachend: "We zijn net missionarissen die een digitaal geloof prediken."

(Ewald Wagenaar)

VERENIGINGSNIEUWS

Nieuwe leden

In de afgelopen periode zijn 13 oud-collega's lid geworden van de VO-ING. Hierbij worden zij van harte welkom geheten bij onze vereniging.

- De heer R.F. de la Beij, BODEGRAVEN
- De heer H. Hilgeman, LEIDERDORP
- De heer W.J. Bos, HUIZEN
- De heer J.N.W. Fox, DEN HELDER
- De heer A.H.Y. Lam, AMSTERDAM
- Mevrouw H.Y. Lam-Wong, AMSTERDAM
- Mevrouw W. Timmerman-Voskamp, GOUDA
- De heer F.J.M. Settels, ANDIJK
- De heer S.C. van Lieshout, VELSERBROEK
- Mevrouw S.C.M. Swerissen, BREDA
- De heer R.M. Daniels, ALMERE
- Mevrouw D.J.M.P. Horsmeier, AMSTERDAM
- Mevrouw J. Harges, ALMERE

In memoriam

De vereniging is voor haar mutaties in het ledenbestand afhankelijk van de informatie van de leden zelf. En in geval van overlijden van informatie hierover van de nabestaanden. Het komt voor dat we wél een overlijden doorkrijgen maar niet de overlijdensdatum. De volgende leden zijn ons in de achterliggende periode ontvallen.

- De heer L.A.A.M. Lourijsen, AMSTERDAM
- De heer J. Boluijt, DOESBURG
- De heer G. Meijer, ROTTERDAM
- De heer C.W. Welten, TETERINGEN
- De heer J. van Loveren, UTRECHT
- De heer J.C. van der Weele, DEN BOSCH
- De heer W.J. Steenbeek, HILLEGOM
- De heer J.A.M. Vink, HILLEGOM
- Mevrouw P.C.J. Hoenderkamp-Koot, AMSTELVEEN
- De heer J.J. Bossenbroek, APELDOORN
- De heer H.R. Peeters, DOESBURG
- De heer H. Hageman, HAVELTE
- De heer M. Mulder, ZWOLLE
- De heer J.C.W. van der Pijl, AMSTERDAM
- De heer R.A. Derks, BEUNINGEN
- De heer D. Koekoek, SCHIPBORG
- De heer H.W. Quint, MAASTRICHT

Wij wensen de nabestaanden veel kracht bij het verwerken van dit verlies.

COMMISSIE PENSIOENEN

Twee onderwerpen in de pensioenpan

Twee pensioenonderwerpen deze keer. Het eerste onderwerp gaat over de indexatie die Pensioenfonds ING (PFI) vanaf de start in 2014 heeft gegeven aan deelnemers. Daarbij wil ik opmerken dat voor 2014 er (deels) sprake was van onvoorwaardelijke indexatie en een zeer uitgebreide financieringsstructuur met de werkgevers. Na 2014 is dat er allemaal niet meer zo en is er sprake van voorwaardelijke indexatie en moet het fonds voor alles zijn eigen broek ophouden en is ook het beleggingsbeleid daarmee in lijn gebracht.

Het tweede onderwerp gaat over de virtuele bijeenkomsten voor leden van VO-ING en VO-NN over de pensioenen. Ik wil graag PFI bedanken voor de input die zij beschikbaar wilden stellen voor het eerste onderwerp.

Indexatie

Er is geen onderwerp waarop de afgelopen jaren zo veel nadruk is komen te liggen als op de indexatie van pensioenen.

Wij hebben er zelfs een nieuwe partij aan overgehouden, namelijk 50 Plus. Deze partij was oorspronkelijk opgericht om de teruggang in koopkracht van de senioren op de politieke kaart te zetten. En wie herinnert zich niet de krantenkoppen over naderende kortingen van de pensioenen? Dat heeft er mede toe geleid dat er met vallen en opstaan uiteindelijk een nieuw pensioenstelsel in de maak is.

In onderstaande tabel kun je zien hoe de indexatie van PFI zich de afgelopen jaren heeft verhouden tot de gemiddelde indexatie van alle Nederlandse Pensioenfonds, en uiteraard is er sprake van een gemiddelde, waarbij de pensioenfonds die niet indexeerden qua omvang groter zijn dan de pensioenfonds die wel konden indexeren.

De tabel begint in het jaar 2011 en toen was PFI nog niet gesloten en afhankelijk van bijdragen van de werkgever en werknemer. Vanaf 1 januari 2015 zijn de indexaties afkomstig van het huidige, gesloten pensioenfonds.

- PF in NL is Pensioenfonds in Nederland en een liggend streepje betekent géén indexatie.
- Vóór 2014 waren de werkgevers verantwoordelijk voor de financiering van de indexaties. Sinds de financiële onafhankelijkheid in 2014 heeft PFI ieder jaar volledig geïndexeerd.
- Prijsindex PFI is de zogenaamde afgeleide prijsindex PFI.
- De bron van de NL-pensioenfonds als totaal is DNB. Je kunt de conclusies wel zelf trekken en dan is het duidelijk dat deelnemers van PFI de waarde van hun pensioen veel meer dan gemiddeld hebben zien stijgen.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gemiddeld PF in NL Actieve deelnemers	0,13	0,07	0,1	0,4	0,13	0,05	0,03	0,13	0,21	0,11
Gemiddeld PF in NL Inactieve deelnemers	0,19	0,08	0,07	0,24	0,12	0,02	0,01	0,14	0,23	0,12
PFI Geschoonde prijsindex PFI	-	0,92	1,98	0,90	0,75	0,44	0,36	1,34	1,68	1,73
Loonindex actieve ING-medewerkers*	-	0,80	3,50	3,50	1,25	1,25	1,25	1,70	3,00	1)
Loonindex actieve NN-medewerkers*	-	0,80	-	-	0,50	0,75	1,25	1,50	3,00	1)

* = Uitkomst van CAO-afspraken met vakbonden. 1) Besluit uitgesteld tot december 2020, eventuele indexatie wordt verleend per 1-1-2021.

Virtuele bijeenkomsten "Pensioen en toen"

In de maand oktober zijn er vier virtuele bijeenkomsten gehouden met pensioen als onderwerp. Op het moment van schrijven van deze bijdrage zijn er twee achter de rug.

Elke bijeenkomst was er ruimte voor maximaal 20 deelnemers. Ik neem aan dat er in de nabije toekomst wel een evaluatie zal verschijnen van deze bijeenkomsten en bij een goed resultaat

komen er wellicht volgend jaar nog meer van deze bijeenkomsten. In de bijeenkomsten kunnen de meeste vragen wel worden beantwoord, maar er zijn ook vragen die verdere navraag verdienen.

Het leek me handig om niet alleen de vragensteller(s) het antwoord te geven, maar dat gewoon voor alle verenigingsleden beschikbaar te stellen. Dat wil ik doen voor de volgende twee vragen:

- Hoeveel gesloten pensioenfonds zijn er in Nederland? Het antwoord daarop is: 15 gesloten fonds. Deze fonds hebben in totaal 301.000 deelnemers (actief/slaper/gepensioneerd) en een belegd

vermogen van samen € 44,9 miljard (alles per ultimo 2018). Veel fonds zijn wel tamelijk klein: PFI maakt van dit vermogen van alle gesloten fonds maar liefst 60% uit.

- Wat is de gemiddelde leeftijd van de deelnemers van PFI die nog werkzaam zijn bij ING Bank of NN Group. Het antwoord daarop is 48,7 jaar. (Wim Evers, voorzitter Pensioencommissie)

UIT HET VERANTWOORDINGSORGAAN

Op de agenda van het PFI-VO?

Hier de belangrijkste actuele agendapunten van het Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds ING (PFI-VO).

Code Pensioenfonds

De Code draait om de drie functies van 'goed pensioenfondsbestuur': besturen, toezicht houden en verantwoording afleg-

gen. De Code Pensioenfonds bevat veel normen die gaan over gedrag en cultuur. In de Code Pensioenfonds staat onder norm 30: "Het eigen functioneren is voor

het VO een continu aandachtspunt. Het VO evalueert daarom met enige regelmaat het functioneren van het eigen orgaan." Bij de Toelichting staat: "Bij de evaluatie komt aan de orde of het VO voldoende deskundig en divers is en of voldaan wordt aan het competentieprofiel. Ook de betrokkenheid van de leden van het VO, het gedrag

en de cultuur binnen het VO en de relatie tussen het VO en het bestuur maken deel uit van de evaluatie." Ook in 2020 werd dit geëvalueerd bij het PFI-VO. In 2018 is bij het vaststellen van de diverse rollen en taken binnen het PFI-VO afgesproken dat in 2020 een wijziging van de diverse rollen en taken binnen het PFI-VO zou gebeuren. Dat is nu

gebeurd en diverse PFI-VO-leden hebben een andere rol en taak gekregen. Ook heeft er een evaluatiegesprek tussen het PFI-bestuur en het PFI-VO plaatsgevonden. Dit alles houdt ons scherp.

Het 'nieuwe' pensioenstelsel

Vakbonden, werkgevers en het kabinet hebben dan wel een akkoord bereikt over een nieuw pensioenstelsel, maar een akkoord is wat anders dan de (complexe) uitvoering. In de toekomst zal meer inzichtelijk worden wat nu de precieze gevolgen zijn op de vele aspecten van het akkoord. Het uitwerken van de details zal naar verwachting de komende jaren in beslag gaan nemen. De geplande ingangsdatum van de nieuwe wetgeving is uiterlijk 1 januari 2026. In de komende tijd houdt het PFI-bestuur samen met het PFI-VO de uitwerking nauwlettend

in de gaten. Ook wat dat mogelijk betekent voor PFI. Het is nu nog te vroeg om hierover concrete uitspraken te doen. Het PFI-bestuur en het PFI-VO hebben regelmatig contact waarbij verschillende scenario's besproken worden. Het PFI-VO zal ook hierbij de belangenafweging van de deelnemers centraal stellen.

Communicatie

In vorige edities is hier aangegeven dat het PFI-VO een positief advies gaf over het meerjarige communicatiebeleidsplan 2020-2023. Ook vertelde ik dat het PFI-VO zich conform zijn rol bezig houdt met de uitvoering van het meerjarig communicatiebeleidsplan en de vertaling naar het communicatiejaarplan 2020. Dit is nu in volle gang. Vanzelfsprekend spelen de onderwerpen corona, de (uitgestelde) indexaties en het (voorlopige) pensioenakkoord een rol.

Eén van de speerpunten van het PFI-VO in 2020 is het project "Wij werken aan uw pensioen". Ijkkunten in de beoordeling daarvan zijn allereerst de vlekkeloze invoering per 1 juli 2020 en de communicatie hierover naar de deelnemers.

Ook de ontwikkeling van de ondersteunende Pensioenplanner(s) krijgen aandacht: zijn deze tijdig gereed, functioneren ze zoals beoogd en zijn ze gebruikersvriendelijk? Nog een speerpunt betreft de digitalisering/digitale versnelling. Dit gaat over de dienstverlening naar de deelnemers met als specifiek aandachtspunt van het PFI-VO: wordt iedere deelnemer bereikt en als laatste de al eerder genoemde uitvoering van het meerjarig communicatiebeleidsplan en de vertaling naar een communicatiejaarplan. Het project "Wij werken aan uw pensioen" maakt meer digitalisering van de dienstver-

lening van PFI mogelijk, en daarmee meer efficiëntie. De nieuwe pensioenplanner is inmiddels actueel en zal verder worden doorontwikkeld. Het PFI-VO ziet erop toe dat ook deze berekeningstools voldoen aan de begrippen: ik kan erop bouwen; ik word op de hoogte gebracht; het betreft onze toekomst; ik kan zelf actief aan de slag en ik begrijp waarover het gaat. Het Pensioenfonds wil deelnemers zoveel mogelijk digitaal bedienen. Omdat het Fonds vooralsnog lang niet alle deelnemers digitaal kan bereiken, zullen printmiddelen een belangrijke bijdrage moeten leveren. Het PFI-VO ziet erop toe dat iedere deelnemer zo veel mogelijk bereikt zal worden, maar dat digitale bediening grote voordelen heeft. (Ron van Alphen, lid PFI-VO namens pensioengerechtigden NN Group als gewezen deelnemer)

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

Aantrekkelijke korting op uw zorgverzekering in 2021

Zilveren Kruis

VO-ING en VO-NN en Zilveren Kruis hebben voor u afspraken gemaakt over een collectieve zorgverzekering. Eén die goed past bij uw situatie.

- Als lid van VO-NN en VO-ING ontvangt u extra voordeel
- 3% korting op de basisverzekeringen
- 10% korting op aanvullende verzekeringen en tandartsverzekeringen
- 10% korting op het Extra Vitaal pakket
- Tot 30% korting op zorgproducten en -diensten met Zilverkorting
- Gratis persoonlijk advies van de Zorgcoach
- U wordt altijd toegelaten voor de aanvullende verzekering, ongeacht uw leeftijd of ziektegeschiedenis

Het verplicht eigen risico blijft € 385 per kalenderjaar

Krijgt u zorg uit de basisverzekering, dan betaalt u een deel van de zorgkosten zelf. Dit noemen we verplicht eigen risico. In 2021 blijft het verplicht eigen risico €385. Kijk voor meer informatie over het eigen risico en de mogelijkheid voor gespreid betalen van het eigen risico op zk.nl/eigenrisico.

- Het verplicht eigen risico geldt als u 18 jaar of ouder bent. Niet voor kinderen

- U betaalt het eigen risico naast uw premie
 - Het geldt voor een heel kalenderjaar (1 januari t/m 31 december)
 - U maakt het eigen risico eerst op vóórdat u een vergoeding uit de basisverzekering krijgt
- U betaalt het nooit bij zorg uit een aanvullende verzekering

Vrijwillig eigen risico

Bovenop het verplicht eigen risico kan

Van bank en balie naar laadpaal

ING-kantoormanager Robbert Goedhart koos een andere carrière

Het zijn niet allemaal juichverhalen die ex-ING'ers vertellen. Robbert Goedhart vertrok als kantoormanager om een horecazaak met een ex-studiegenoot over te nemen en uit te bouwen. Dat lukte maar hem werd duidelijk dat de horeca niet de weg voor hem en zijn gezin was.

Begonnen als salestraineë klom Robbert Goedhart (41) bij ING op tot kantoormanager in Amersfoort. Het afscheid vanaf 2010 van het klantcontact na diverse interne veranderingen en van teamleden maakte dat hij om zich heen ging kijken. "Je kon niet meer met een goed verhaal alleen een mkb'er aan een hypotheek helpen. Ik ervoer steeds minder ruimte voor het persoonlijke. Maar wat dan? Ik heb een hotelschoolachtergrond. Samen met een goede vriend van de hotelschool gingen we zoeken naar een horecabedrijf. In 2012 hebben we de De Soester Duinen overgenomen

en dus ook ontslag genomen bij de bank."

Afscheid nemen

Maar in 2019 stapte Robbert eruit. "Ik was verhuisd naar het oosten van het land, twee uur reizen per dag, twee jonge kinderen en we stonden zakelijk voor flinke investeringen. Dat bracht ook de keuze om me wel of niet voor tien tot twintig jaar intensief voor de zaak in te gaan zetten. Ik kon niet meer voor volle honderd procent ja zeggen op deze keuze om er zeven dagen per week voor te gaan. Dat leidde uiteindelijk tot het besluit afscheid te nemen."

Elektrisch rijden

"Met klanten of gasten in gesprek zijn, dat is mijn passie. Ik merkte dat ik die ook elders een invulling kon geven. Toen ze wisten dat ik beschikbaar was, vroegen ze twee vrienden die bedrijf BlueCurrent waren gestart of ik iets in de sales voor ze kon betekenen. Dit bedrijf ontwikkelt laadpunten voor elektrische auto's en de en bijbehorende software. Het doel is de transitie naar elektrisch rijden te versnellen. Ik overleg met leasemaatschappijen om medewerkers van hun klanten naast een elektrische leaseauto ook van een laadpunt bij huis te voorzien,

Robbert Goedhart, ex-kantoormanager Amersfoort:

"Ik ervoer steeds minder ruimte voor het persoonlijke."

inclusief een eventuele aanpassing in de meterkast. Onze service draagt bij aan de goede klanttevredenheid voor klanten van de leasemaatschappij. Soms moet er gegraven worden, soms wordt het een laadpunt aan de gevel, vaak is onze slimme software nodig."

iedereen van 18 jaar en ouder kiezen voor een vrijwillig eigen risico. Van € 100, € 200, € 300, € 400 of € 500. Hoe hoger het bedrag, hoe lager uw premie. Net als bij het verplicht eigen risico, betaalt u het vrijwillig eigen risico zelf voordat u kosten vergoed krijgt uit de basisverzekering. Ook dit bedrag geldt voor een heel kalenderjaar.

De zorgverzekering van Zilveren Kruis
Zilveren Kruis heeft drie basisverzekering

gen. Het verschil in de basisverzekeringen heeft te maken met de vrijheid in keuze van zorgverleners. Zilveren Kruis heeft twee naturaverzekeringen (Basis Budget en Basis Zeker) en één restitutieverzekering (Basis Exclusief). Bij een naturaverzekering wordt alles geregeld en betaald als u naar de zorgverlener of het ziekenhuis gaat waarmee Zilveren Kruis een contract heeft. Gaat u naar een zorgverlener waarmee Zilveren Kruis geen contract heeft? Dan betaalt u

een gedeelte van de behandeling zelf. Bij een restitutieverzekering krijgt u altijd een volledige vergoeding tot maximaal het wettelijke of marktconforme tarief. Als u naar een zorgverlener gaat is het verstandig om eerst te bekijken of uw zorgverlener met Zilveren Kruis een contract heeft. Dat kan op de website www.zk.nl/zorgzoeker.

Wilt u uw zorgverzekering voor

2021 wijzigen?

Overstappen naar de collectieve verzekering van VO-NN en VO-ING of een wijziging aanbrengen in uw basisverzekering? Doe dit uiterlijk 31 december 2020. Uw aanvullende verzekering(en) kunt u uiterlijk 31 januari 2021 wijzigen. Ook kunt u uiterlijk 31 januari 2021 het Extra Vitaal pakket aanvragen. Meer informatie over de collectieve verzekering? Bel 071 - 751 00 52. Of bezoek de website zk.nl/vo-ingenvo-nn.

COMMISSIE SOCIAAL ECONOMISCHE BELANGEN

Behoeftte aan een praatje in coronatijd? ONVZ staat voor u klaar

We kunnen ons voorstellen dat het leven in coronatijd niet altijd even makkelijk is. Nu we met z'n allen in deze situatie zitten, is het extra belangrijk om er voor elkaar te zijn en op elkaar te letten. Iets wat de ZorgConsulenten van ONVZ op het lijf is geschreven. Daarom openden we een speciale telefoonlijn. Niet alleen voor vragen over het coronavirus, maar juist ook voor een praatje en tips om bewust met uw gezondheid bezig te zijn.

André, ZorgConsulent bij ONVZ: "Ik merk dat veel mensen het sociale contact missen nu we allemaal zo veel mogelijk binnen moeten blijven. En dat kan ik me heel goed voorstellen. Soms helpt het dan om even je hart te luchten of zorgen te uiten. Heeft u even behoefte aan een luisterend oor? Bel ons dan gerust."

De speciale telefoonlijn is elke werkdag tussen 8.30 en 17.00 uur bereikbaar via telefoonnummer 030 - 639 62 90. We zitten voor u klaar om naar u te luisteren. Zo zijn we er voor elkaar.

Wees vrij om voor kwaliteit te kiezen
Net als u gelooft ONVZ in vrijheid. Vrijheid om uw eigen keuzes te maken. Vrijheid om voor kwaliteit te gaan. En de zorg te kiezen

die bij u past.

We zijn een vereniging van bescheiden omvang zonder winstoogmerk. Daardoor kunnen we u een hoogwaardige zorgverzekering bieden met buitengewoon veel vrijheid. En de beste persoonlijke service die alle zorg voor u uit handen neemt. Daarbij ontvangt u een aantrekkelijke korting op uw premie, van 5% op de basisverzekering en 25% op de aanvullende verzekeringen.

De eersteklas zorgverzekering

U profiteert bij ONVZ van de ruimste aanvullende dekking van Nederland en snelle uitbetaling van declaraties. Bovendien krijgt u van onze ZorgConsulenten persoonlijke hulp en advies als u zorg nodig heeft.

Bijvoorbeeld bij mantelzorgondersteuning, een gesprek met uw arts of leefstijladvies. Zo weet u zeker dat alles goed geregeld wordt, mocht het nodig zijn.

Vrije keuze van dokter en ziekenhuis

Bij ONVZ krijgt u altijd de vergoeding waar u recht op heeft, ongeacht naar welke dokter of welk ziekenhuis u gaat. Alleen bij ongecontracteerde zorgverleners in wijkverpleging en ggz hanteert ONVZ vanaf 1 januari 2021 maximale vergoedingen. Onze ZorgConsulenten helpen u graag om de zorg te vinden die bij u past.

Stel zelf uw zorgverzekering samen

Bent u nog niet verzekerd bij ONVZ? Wees vrij om zelf uw zorgverzekering samen te

stellen en uw premie te berekenen op onze website. Overstappen kan tot 1 januari 2021 en als u wilt, zeggen we uw huidige zorgverzekering kosteloos voor u op.

Heeft u vragen over een zorgverzekering bij ons? Neem gerust contact op met ons Service Center via 030 - 639 62 22 of sc@onvz.nl. We staan voor u klaar.

Genoeg werk

Na een dip door de corona in het voorjaar is de verkoop na de zomer weer verder gestegen. "We gaan in 2021 zo'n vijfduizend laadpunten realiseren en het jaar erna denken we te groeien met tweehonderd procent. In België willen ze alle zakelijke leaseauto's in 2025 elektrisch hebben. Er is dus werk genoeg voor de komende jaren. Er is wel concurrentie waaronder enkele grote spelers. Wij bieden meer flexibiliteit, maatwerk en service."

1 miljoen laadpalen

"Ik vind het leuk om in de techniek voor

een groeiend bedrijf te werken dat bovendien duurzaam en toekomstgericht is. Op Netflix heb ik de waarschuwendende natuurdocumentaire van David Attenborough gezien. Dan is het mooi om een bijdrage te kunnen leveren aan het elektrisch rijden en zo aan het reduceren van het gebruik van fossiele brandstoffen. Het leukste in mijn werk is natuurlijk om in een advies- en verkoopgesprek de deal rond te maken, dat je aansluit bij wat de klant nodig heeft. De verwachting is dat we in ons land nog één miljoen laadpalen nodig gaan hebben. De ambitie is om ook naar het buitenland uit te breiden."

Robbert Goedhart (41)

Is gehuwd en heeft twee zonen (één en drie jaar) een dochter van tien. Hij heeft net een nog op te knappen boerderij in het oosten van het land gekocht. Hij rijdt "helaas" weer in een benzineauto omdat hij met drie kinderen nog geen ruime en betaalbare elektrische auto heeft gevonden. Hobby's? "Ik houd van het culinaire, lekker koken op een herfstige zondag, glaasje wijn erbij. Ook golf ik graag, naast samen met mijn gezin dingen doen."

Sinterklaas in bedrijf

2020 is en blijft een vreemd jaar. Door de tweede golf van het coronavirus wordt ons verzocht om elkaar in slechts (zeer) kleine kring te ontmoeten en voor de kerstvakantie geldt een negatief reisadvies. Liever even geen wintersport dit jaar. Met een beetje goede hoop is de situatie rond Kerst een stukje beter, maar voorzichtigheid blijft geboden. Toch heeft de pandemie de drukste baas van Nederland en de grootste reiziger van de decembermaand, niet tegengehouden.

Sinterklaas kwam toch naar Nederland. We verwelkomden hem niet tijdens een grote intocht dit jaar, maar tijdens het vieren van Sinterklaasavond in klein gezelschap werd er zeker aan de deur geklopt. Een goed moment om terug te kijken naar de prachtige Sinterklaasfeesten die ING en zijn rechtsvoorgangers in het verleden hebben georganiseerd.

Valse start van een gezellige traditie

Als we ons rijke archief van personeelsbladen er op naslaan (de eerste bladen komen uit 1910) dan wordt het eerste Sinterklaasfeest pas genoemd in 1943. Het Kantinebestuur van de PCGD in Den Haag organiseerde in 1942 met veel succes een kerstfeest als protest tegen een (mislukte) poging van sympathisanten van de Duitse bezetter om een Sinterklaasfeestje voor de kinderen van het personeel te organiseren. In 1943 nam het Kantinebestuur de organisatie van het Sinterklaasfeest terug in eigen handen en vanaf 1945 was het jaarlijkse Sinterklaasfeest een feit. Ook de Rijkspostspaarbank en NMB vierden vanaf 1945 het Sinterklaasfeest. De eerste jaren na de oorlog ging het er nog bescheiden aan toe, maar vanaf de jaren 50 wordt er steeds meer aandacht besteed aan de vieringen.

Van het Krasnapolsky tot kindertehuis

Als je de personeelsbladen erop naslaat valt het op dat elke rechtsvoorganger van ING hun eigen vorm gaf aan het kinderfeest. De NMB pakte groots uit met onder andere feesten in het Krasnapolsky Hotel met optredens van bekende kinderentertainers zoals bijvoorbeeld Pipo de Clown in 1975, Ome Willem in 1977, Bassie en Adriaan in 1978 en Peppi en Kokki in 1983. (Ome

Willem kwam in 1985 overigens ook het Sinterklaasfeest van Girokantoor Arnhem opleuken). De Rijkspostspaarbank organiseerde niet alleen jaarlijkse Sinterklaasfeesten maar besteedde in het personeelsblad "Per Saldo" veel aandacht aan de goedheiligman door het publiceren van Sinterklaasverhalen en gedichten. Bij de PCGD werd niet alleen geld ingezameld om het eigen Sinterklaasfeest te vieren. Elk jaar werd er door girokantoor Arnhem een kindertehuis geadopteerd om ook de kinderen daar een onvergetelijke Sinterklaas te bezorgen. Van 1965 tot zeker 1999 ging het om het Leger des Heils Jeugdhuis "de Enk" in Apeldoorn. Er werd naast geld ook speelgoed gemaakt en ingezameld voor deze kinderen.

Thuis genieten

We zouden nog eindeloos door kunnen vertellen over het Sinterklaasfeest. Zoals over de enorme spaarpot van de Pennie-rekening die van 1988 tot 1993 meereed bij de intocht van Sinterklaas in Amsterdam of het grote "Feest van Sinterklaas" in de Jaarbeurshallen in Utrecht met optredens van Samson en Gert, Jody Bernal en oude bekenden Bassie en Adriaan. In 1999 werd dit feest door de Postbank gesponsord en in 2000 en 2001 door ING.

Maar covid maakte alles anders en dit jaar waren er geen grote feesten en intochten. Ook de Sint ging digitaal en ING organiseerde dit jaar "De Sinterstream Show" voor de kinderen van het personeel. Het is even wennen maar gelukkig konden we ook in ons eigen huis genieten de gezelligheid die de goedheiligman bracht. (Jacoline Bodewes, *Bedrijfshistorisch Archief ING*, historical.archive.nl@ing.com)

6

1

2

1. Voor ieder kind was er een kopje chocolademelk. Een bijzondere traktatie in 1943 in de kantine van het girokantoor Spaarneplein 1943.
2. NMB Sinterklaasfeest in 1949.
3. Viering Sinterklaas Hendrik Willem Landstichting in 1957, door Girokantoor Arnhem gesponsord.
4. Viering Sinterklaas Hendrik Willem Landstichting in 1957, door Girokantoor Arnhem gesponsord.
5. Ome Willem op het Sinterklaasfeest van de NMB in 1977.
6. Reclame van de PCGD uit 1981.
7. De Postbank was van 1988 tot 1993 sponsor van Sinterklaasintocht in Amsterdam en liep mee met een enorme spaarpot van de Pennie-rekening.

4

5

3

7

Online bridgecompetitie rayon West

Voor de leden organiseerde Rob Stravers in oktober en november een digitale bridgecompetitie. In drie ronden kregen de ruim 90 deelnemers bridgevraagstukken voorgeschoteld. De antwoorden moesten naar 'quizmasters', waaronder Frans Gols, worden ge-emaild. Initiatiefnemer Rob is enthousiast bridger: "Vooral nu de risicogroep extra voorzichtig moet zijn, senioren moeten zich meer thuis vermaken, kwam ik op dit bridgecompetitie-idee. Daarnaast

zou de komende winter voor veel senioren weleens ideaal kunnen zijn om aan het mooie bridgespel te beginnen. Voor de liefhebbers heb ik een volledige cursus klaarliggen. Het aantal deelnemers aan de eerste competitie kan een redelijke graadmeter zijn voor het wel of niet organiseren van een nieuwe competitie in 2021."

Opgeven bij Rob voor de competitie of de online cursus: rob.stravers128@gmail.com

Vacature ledenraadlid rayon West

Na de ledenraadsverkiezingen eerder dit jaar is voor rayon West één stoel in de ledenraad onbezet gebleven. Voel je wat voor een bijdrage aan de vereniging, een verbindende schakel te zijn tussen de leden in je rayon en het bestuur? Overweeg dan om deze vacante stoel te bezetten en neem contact op met het secretariaat als je belangstelling heb.

Passie voor snelle auto's

Ledenraadslid regio Oost Arie Hulsteijn

Wie is het ledenraadslid Arie Hulsteijn? Een paar vragen over de nieuwkomer die nog geen live-vergadering kon meemaken.

"Wat mij zo aansprak in mijn functies bij ING was dat ik mijn commerciële rol kon combineren met stimulerend leiding geven. Daardoor kon ik medewerkers met onder meer coaching op een hoger niveau brengen. Ook het halen van de vaak ambitieuze doelstellingen sprak me aan. Op dit moment ben ik voorzitter van Amicitia et Fortuna, een herensociëteit, en bestuurslid van Sravana, voor terminale zorg."

Wat betekent het lidmaatschap van de ledenraad voor je?

"Dat ik me nóg meer betrokken voel bij het wel en wee van ING. En ik vind het fijn dat ik mijn kernkwaliteiten kan benutten in het belang van de gepensioneerden van ING. Verder dat ik, daar waar nodig, mij kan inzetten om zaken te realiseren die VO-ING ten goede komen. Dit is van belang om in een steeds sneller veranderende wereld en maatschappelijke discussies, de belangen van de leden te kunnen waarborgen."

Wat drijft je persoonlijk hierbij?

"Ik wil de veranderingen in de wereld en met name de financiële wereld op de voet volgen. De dienstverlening en het verdienmodel van banken veranderen zeer snel. Dit is voor ouderen - misschien ook voor de meeste jongeren - nauwelijks bij te houden. Ook integriteit en betrouwbaarheid staat bij mij hoog in het vaandel. Ik ben kritisch en resultaatgericht. Ik houd niet van ellenlange vergaderingen het moet er wel toe doen."

Waarmee houd je je in je vrije tijd graag bezig?

"Ik ben niet zo sportief, maar ik zwem wel twee keer per week om mijn conditie wat op peil te houden. Verder wandel ik veel met de hond. Ook ga ik wekelijks naar de sauna, nu in coronatijd wat moeilijker. Een paar keer per maand ga ik golfen met mijn zoon en in december gaan wij meestal een weekje skiën in Zwitserland. In Unterbach in Wallis komen wij al meer dan 25 jaar. Ik vind reizen fantastisch. Vooral Italië trekt mij. Ik ben ook vaak in Ierland, Schotland en Frankrijk geweest. Verder rook ik graag een sigaartje en drink regelmatig een goed rood wijntje. Uit eten gaan vinden wij leuk, dus een beetje bourgondisch ben ik wel!"

Je levensmotto?

"Zo je doet zo je ontmoet. Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden. Belangrijk vind ik dat ik kan bijdragen aan een verdere ontwikkeling van mijn kinderen en kleinkinderen. Daar doen wij het voor."

Wat is je 'hemelijke genoeg'?

"Ik heb een passie voor snelle auto's. Ik rijd zelf veel in mijn Audi cabriolet. Ook haal ik regelmatig snelle auto's op in Duitsland voor een vriend die deze verkoopt."

"Zo je doet zo je ontmoet. Behandel een ander zoals je zelf behandeld wilt worden"

Arie Hulsteijn Na een loopbaan die bij ABN Amro begon en die in 1986 bij Nationale Nederlanden startte en in 1988 bij de Postbank werd vervolgd, eindigde Arie in 2016 bij ING als commercieel directeur business banking. Met Marga heeft Arie (68) twee kinderen van 37 en 35. Regelmatig passen ze op de drie kleinkinderen. Twee jaar geleden "zijn wij verhuisd naar Lichtenvoorde waar wij een moderne en energiezuinige woning hebben gebouwd."

Wordt **2021** het jaar van het oude normaal?

Al meer dan een half jaar zit ik thuis te werken. Mijn uitjes zijn bezoeken aan studio's voor een tv-uitzending of webinars voor klanten. En hoewel mijn werk best redelijk gaat op afstand, lopen we als economen wel aan tegen de onvoorspelbaarheid van het virus en dus van de economie. Hoe kan ik een raming maken, voor een jaar waarvan ik niet weet welke rol het virus in ons leven speelt? Normaal ligt die raming op tafel bij het maken van het *Dynamic Plan* van ING. Hoe maak je als bedrijf nu een goede planning? Hoe beslissen onze klanten over hun bedrijfsinvesteringen of de aanschaf van hun huis?

Een tijdje onzekerheid was onvermijdelijk, want zo'n virus overkwam ons niet eerder. Maar nu is het tijd om te bepalen met welke instrumenten we in 2021 ons leven weer normaliseren. Verschillende soorten testen, een app om mensen te traceren, betere medicijnen, strikte quarantaines, meer mensen met antistoffen, hopelijk een vaccin. We weten vrijwel zeker dat we al die middelen nodig hebben om het leven volgend jaar weer te kunnen normaliseren. Maar hoe zetten we ze het beste in? Met lichte afgunst zie ik hoe dat in China lijkt te lukken, terwijl we hier nog geen begin van een plan hebben.

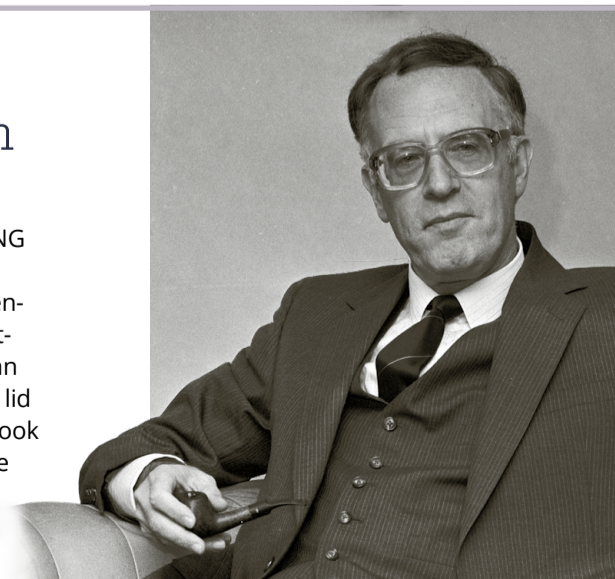
Wat ik opvallend vind is dat juist mensen in het bedrijfsleven vertikken het virus als een gegeven te nemen dat 'ons nu eenmaal overkomt en waar we geen grip op hebben'. Maar we hebben de overheid keihard nodig om een plan te kunnen organiseren. Mij lijkt het onacceptabel dat we blijven leven op afstand van elkaar, vanwege de immense sociale en economische gevolgen. Als mensheid hebben we zoveel vindingrijkheid in huis, dat een meer gerichte inzet ons niet zou misstaan. Dit jaar is ons overkomen. Voor het afschrijven van 2021 ben ik in elk geval nog lang niet klaar.

Marieke Blom,
hoofdeconoom ING Nederland

Oud-ING-directeur Wim Scherpenhuijsen Rom overleden

Op 31 juli 2020 is onze voormalige voorzitter van de Raad van Bestuur van de ING Groep Wim Scherpenhuijsen Rom overleden. De heer Scherpenhuijsen Rom is dertien jaar voorzitter geweest van de hoofddirectie van de Nederlandse Middenstandsbank. Vervolgens heeft hij aan de wieg gestaan van de fusies met de Postbank en met Nationale Nederlanden. In 1992 werd hij voorzitter van de Raad van Bestuur van ING Groep. De heer Scherpenhuijsen Rom was vanaf de oprichting lid van onze vereniging en heeft, door de fusie van onze moederbedrijven, in feite ook aan de wieg gestaan van VO-ING. Wij wensen zijn familie en naasten veel sterkte bij dit verlies.

(Bestuur VO-ING)

Van zorghart tot **weldoender in India**

Zussen Ptries en Naomi Hartog sponsoren een dorp in India

“Van weldoeners werden we reisorganisatoren”

Meer info en meer beelden:
WWW.SUNDARINDIA.COM
Bekijk ook de film.

Op reis door India kwamen de zussen Naomi en Ptries Hartog in het dorpje Sanoli terecht tussen Delhi en Jaipur. De gastvrijheid van hun chauffeur Vinod Yadav en zijn familie én de armoede raakten hen. Eenmaal thuis besloten ze om Vinod te helpen.

Ptries Hartog (59) – wilde ooit verloskundige worden – werkte van haar 18e tot haar 31e bij de ING-voorloper NMB als kassier waarna ze haar carrière bij Rabobank vervolgde. Met haar oud-ING-collega's heeft ze nog steeds contact. Ptries voelt van nature zorg voor mensen en dieren.

Zus Naomi (56) werkt in de zorgsector en deelt met Ptries het warme zorghart voor de medemens met noden.

Naomi en Ptries Hartog met de Indiase familie.

Toen in 2011 tijdens een uitstapje op de Indiase reis de lokale chauffeur de beide zussen aanbod zijn dorp te laten zien, begon hun avontuur. Ze kwamen terecht in het hart van de rijke volkscultuur: eenvoudig, kleurrijk en vooral warmhartig. “Iedereen had prachtige sari's aan. We zijn daar twee dagen gebleven. We vonden het er geweldig, overal thee drinken en blijven plakken.”

Thuis besloten ze de chauffeur Vinod te helpen en fondsen te werven om hem een eigen auto te bezorgen. Toen ze het geld hadden, overleed Vinod bij een auto-ongeluk, wat de broer Manoj meldde aan de beide zussen. “Ik zou het fijn vinden als jullie konden komen”, zei hij. Geld werd gebruikt om de ziekenhuisrekening te betalen. Het was een triest weerzien. Volgens de Indiase tradities zou de nog jonge weduwe Jyotti opnieuw worden uitgehuwelijkt. Ze smeekte ons om hulp. Toen hebben we een deal gemaakt met Manoj en hun vader. Wij zouden een goede opleiding betalen voor Vinods kind Sakshi en de twee zoons van Manoj, maar dan mochten ze Jyotti niet uithuwelijken. Zij is ook terug

Ptries Hartog met de kinderen van de broers Vinod en Manoj.

naar de schoolbanken gegaan en rondt nu bijna haar opleiding als lerares af.”

Sindsdien is er veel veranderd daar. “Omdat we er regelmatig zijn, hebben we het huis in Sanoli van de familie laten verbouwen, ingericht met sanitair erin en de omgeving opgeknapt.” Hun fondsenwerving - high tea's, tweedehandskledingverkoop, beeldenverkoop,

kookworkshops, presentaties, donateurswerving en meer - leidde ertoe dat menigeen 'er wel eens wil gaan kijken'. “Maar dan moet je wel een kamer huren”, aldus Ptries. En zo werden de zussen naast weldoeners ook reisorganisatoren. De drie kinderen die ze ondersteunen werden er zes. Een website, goede publiciteit en een hele lijst leuke activiteiten zorgen dat het rond hun charitatieve doel bruist en bloeit. Ptries: “Ik heb in India geleerd dat ik meer de dingen de dingen laat en dat onze westerse manier niet altijd de beste is. Je moet in India om te leven veel van wat je ooit leerde gewoon loslaten.”

Door corona liggen de activiteiten even stil, maar in het nieuwe jaar hopen ze die weer te starten.

De charitas van de beide zussen – “nee, geen stichting, we willen het liever persoonlijk houden” – moet overzichtelijk blijven. “Nu kennen we ‘onze’ zes kinderen goed, maar als het er veertig worden, lukt dat niet meer.” Hun motto lijkt op de typerende Indiase uitspraak “dheere, dheere”, rustig aan... (Ewald Wagenaar)